

DOI 10.36074/logos-05.02.2021.v5.05

ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАТЕХНОЛОГІЙ У ПІДВИЩЕННІ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Ушневич Соломія Едуардівна

кандидат філологічних наук, доцент

Доцент кафедри фахових методик і технологій початкової освіти
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

УКРАЇНА

Сучасний рівень інформатизації суспільства зумовлює розвиток медіаосвіти та модернізацію навчально-виховного процесу в школі. Особливого значення набуває вміння аналізувати тексти, представлені графічно, а також вміння реалізовувати ці знання в оволодінні різними компетентностями. Відтак, медіатехнології в інформаційному суспільстві стають невід'ємною частиною загальної культури особистості.

Визначені Концепцією Нової української школи пріоритети реформування загальної середньої освіти знаходять своє відображення в Державному стандарті початкової освіти (2018 року). Потреби сучасного життя зумовлюють пошуки нових форм організації уроків літературного (позакласного) читання, адже процес сприймання художньо-графічної культури набуває важливого значення в контексті розвитку мислення і пізнавальних здібностей учнів початкових класів. Використання комп'ютерних технологій та Інтернету є одним із інноваційних засобів вивчення літератури, який дозволяє стимулювати інтерес учнів до художніх творів і вивільнити чимало часу для творчої співпраці вчителя та учня.

Мета статті - дослідити поняття медіатехнологій у навчальній діяльності початкової школи; проаналізувати освітнє значення коміксів на уроках літературного (позакласного) читання; обґрунтувати використання коміксів патріотичного спрямування («Кіборги. Історія трьох», «Кіборги. Початок» та «Кіборги. Незламні»).

Модернізація системи освіти передбачає комплексний підхід у формуванні комунікативної компетентності молодших школярів на уроках літературного (позакласного) читання. Використання мультимедійних засобів навчання робить уроки динамічними, яскравими, набагато результативнішими та різнотипними. Це медіауроки, самодиктанти, віртуальні дошки, карти пам'яті, тестові завдання, медіапроекти, творчі презентації, віртуальні екскурсії, медіаекспресії, динамічні та статичні таблиці. Такі уроки розвивають у дітей креативне мислення, навчають по-іншому сприймати матеріал, що вивчається, повніше й точніше висловлювати свої думки, проявляти свої індивідуальні можливості, долати певні труднощі в навчальній діяльності, самостійно будувати творчий процес, а це і є сходинки до формування життєвих компетентностей особистості. Звичайно, варто пам'ятати, що постійними компонентами у процесі літературної освіти школярів залишається художній текст як естетичне явище та діалог, організований учителем: художній текст - читач, читач - автор, художній текст - автор - читач.

Освітнє значення коміксів полягає в тому, що вони є унікальним явищем художньо-графічної культури і способом розповісти історію образно, просто й

емоційно. Комікси дають можливість донести важливі ідеї, не перевантажуючи маленького читача великими обсягами тексту. Сподіваємося, що любов до коміксів згодом трансформується в любов до книжок загалом, бо дитина звикає до процесу читання. Отже, головне завдання вчителя - навчити молодших школярів сприймати уявні образи та графічні зображення з метою глибшого розуміння тексту. У процесі розглядання й обговорення учні усвідомлюють, що комікс - це послідовність малюнків із короткими текстами, які створюють певну зв'язну розповідь.

Завдяки особистісно-зорієнтованому підходу до навчання формується власна позиція молодшого школяра при аналізі і розумінні тексту, зростає навчальна мотивація. Власне, медіатехнології спонукають до засвоєння найновішої інформації з сучасного життя, формують світогляд та основні компетентності.

Уроки літературного (позакласного) читання мають широкий спектр дії на формування інформаційної культури. Тому використання коміксів про події новітньої історії України сприятимуть виробленню адекватного ставлення до нашого сьогодення. Йдеться про два комікси (книги): «Кіборги. Штурм» і «Кіборги. Незламні. Місія: ДАП» (2017 р.), у яких розповідається про оборону донецького аеропорту, яку здійснювали українські військовики, що згодом отримали прізвисько кіборги. У червні 2020 року у Львові презентували ще три роботи: «Кіборги. Історія трьох», «Кіборги. Початок» та «Кіборги. Незламні». Фактично, це серія книг написаних жанрі історичної документалістики.

В основу описаних тут сюжетів покладено реальні події учасників цих боїв. Під час роботи над одним із цих видань автори коміксів провели інтерв'ю з 48-а кіборгами. «Кіборги. Початок» - це історія про перший бій у ДАП. Саме в ньому розповідається про українського снайпера, який вистрілив першим, показуючи приклад стійкості та незламності духу. Учні початкової школи мають можливість ознайомитися з дивною сумішшю жартів та подій невігданої і зовсім негібридної війни, а також із реальними Героями України, котрі й зараз продовжують захищати нашу землю, і з тими Побратимами-Кіборгами, котрих уже нема... Важливим є те, що частину грошей, виручених з продажу коміксів, планують передати на реабілітацію поранених бійців.

Нещодавно з'явилися «Хроніки 3-го полку», а дві частини «Кіборги. Початок» відтепер доступні й англійською. Спогади «Кіборгів» у кольоровій графіці є саме тим форматом подачі історії, який діти та юнацтво сприймають із легкістю й розумінням. Адже в дитинстві завжди шукаємо супергероїв, на яких хочемо бути схожими. Наші «Кіборги» – живі, справжні, не вигадані в «марвелівських» студіях, а викувані в горнилі боїв за рідний Дім – Україну. ГО «Вірні Традиціям» рекомендує комікси «Кіборги» для тематичних уроків та патріотично-виховних заходів за участі українських Захисників в усіх вітчизняних освітніх закладах та для української діаспори по цілому світу.

Основне завдання медіатехнологій на уроках літературного (позакласного) читання - це формування уважного читача готового до критичної, виваженої оцінки, обстоювання власної думки, при цьому врівноваживши у своїй свідомості інші точки зору на предмет обговорення. Зосібна, читанню у початкових класах належить провідна роль у суспільно-історичній освіті, громадському, моральному, естетичному вихованні, у закладанні основ самовиховання, саморозвитку, духовності, національної свідомості.

Список використаних джерел:

- [1] Видано комікси про кіборгів та донецький аеропорт. Вилучено з <https://ua.112.ua/kultura/vydano-komiksy-pro-kyborhiv-ta-donetskyi-aeroport-452265.html>
 - [2] Використання медіатехнологій в початковій школі. Вилучено з <http://www.osvita-verh.dp.ua/files/2016/Media.pdf>
 - [3] Комікси про «Кіборгів»: нові частини + переклади англійською! Вилучено з <http://apteka-ds.com.ua/ua/projects/dopomoga-ato/komiksy-pro-kiborgiv-novi-chastynu-pereklady-angliyskoju/>
 - [4] Теорія і методика навчання: проблеми та пошуки. Вилучено з <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/2702/1/>
 - [5] У Книгарні «Є» до Дня Збройних Сил України відбулася презентація коміксів «Кіборги. Початок. 26.05.14». Вилучено з <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2358419-u-kievi-pokazali-patriotichniy-komiks-prokiborgiv.html>
-